Kwartaal 3 Voorbeeld-kontroletoets

Tyd: 60 minute
Punte: 100 punte
Kernkennis: Finansiële geletterdheid, Entrepreneurskap

Afdeling A

1. Kies die korrekte antwoord.

1.1 Geld in die bank deur die eienaar gedeponeer om kapitaal te verhoog: (2)

A Bates –; Laste 0; E – B Bates –; Laste –; E 0
C Bates +; Laste 0; E + D Bates – +; Laste 0; E 0

1.2 Die besigheid betaal lone per tjek: (2)

A Bates –; Laste 0; E – B Bates +; Laste 0; E +
C Bates –; Laste 0; E 0 D Bates – +; Laste 0; E 0

1.3 Betaal R3 000 op die lening van Robobank: (2) A

Bates –; Laste 0; E – B Bates +; Laste 0; E +
C Bates – +; Laste 0; E 0 D Bates –; Laste –; E 0

1.4 Betaal Skryfbehoeftes Groothandelaars per EFO vir skryfbehoeftes wat vir die kantoor gekoop is: (2)

A Bates –; Laste 0; E – B Bates +; Laste 0; E +
C Bates –; Laste –; E 0 D Bates – +; Laste 0; E 0

1.5 Koop tweedehandse motor by Zondi Motors en betaal per tjek: (2)

A Bates –; Laste 0; E – B Bates – +; Laste 0; E 0
C Bates –; Laste –; E 0 D Bates +; Laste 0; E +

2. Vul die korrekte term in:

2.1. ’n _________ is ’n besigheid met een eienaar. (2)

2.2 Die eienaars in ’n ___________ is gesamentlik en afsonderlik aanspreeklik vir die besigheid se skuldlaste. (2)

2.3 ’n _________ het tussen een en tien eienaars. (2)

2.4 Die eienaars in ’n ___________ kan slegs mense uitnooi om mede-eienaars in hul besigheid te word. (2)

2.5 Mense met klein hoeveelhede om te belê mag mede-eienaars in ’n ________ word. (2)

[20]

© Oxford University Press, Southern Africa 2013

Afdeling B – Finansiële geletterdheid

3. Bestudeer die inligting hieronder en beantwoord die vrae wat volg.
Palisa Sakedienste bied sekretariële dienste aan klein besighede. Die maatskappy het die volgende transaksies:

Maart 2012
1 Palisa wissel tjek nommer 78 om die deposito te betaal vir 'n vakansie in September, R1 200
Betaal Sally White salaris, R5 000 (EFO 17)
5 Ontvang R10 000 van Palisa om kapitaal te verhoog (Kwit 31) Ontvang kontant vir werk wat gedoen is, R6 000 (Kwit 32)
12 Lopende inkomste, R3 750 (Kwit 33)
15 Wissel tjek vir brandstof, R670 van Bawa Motors (Tjek 79)
19 Lopende inkomste, R2 000 (Kwit 34)
24 Betaal lone, R980 (Tjek 980)
25 Ontvang geld vir werk wat gedoen is, R5 890 (Kwit 35)
31 Betaal Sally White salaris, R5 000 (Tj 81)
Betaal Highline Versekering, R6 500 (EFO 8), en Sutara Rekenmeesters, R4 950 (EFO 9)
Wissel tjek 82 vir brandstof, R690

3.1. Voltooi die KOJ en KBJ vir Palisa Sakedienste. (50)
3.2. Lewer kommentaar oor die maand se banksyfers. (6)
[56]

Afdeling C – Entrepreneurskap

4. Kyk na die prent, lees die byskrif en beantwoord dan die vrae wat volg.
4.1. Verduidelik die term kontinuïteit in 'n besigheid. (4)
4.2. Andile Verskaffers is 'n vennootskap met agt vennote. Hulle het almal gelyke hoeveelhede kapitaal bygedra. Lewer kommentaar oor hierdie situasie en stel 'n ander vorm van eienaarskap voor wat hulle probleem kan oplos. Gee redes vir jou voorstel.

Julle moet almal weet dat ek die vennootskap verlaat as gevolg van swank gesondheid. Wat gaan ons oor die kontinuïteit van die besigheid doen?

(20) [24]
Totaal: 100 punte

© Oxford University Press, Southern Africa 2013

Kwartaal 3 Voorbeeld-kontroletoets- memorandum

Onderwysersgids bladsy 192

Vraag		Afdeling		Kognitiewe vlak		
		Fin Gelet.	Entrep.	KV1	KV2	KV3
1	Veelvuldige vrae	10		10		
2	Verskaf die ontbrekende woord		10	10		
3	Finansiële geletterdheid	56			50	6
4	Entrepreneurskap		24	4		20
		66	34	24	50	26
	Behaal	66	34			
	Vereiste	100		30%	40%	30%

© Oxford University Press, Southern Africa 2013

AFDELING A

1.1 C – Bates +; Laste 0; EB +
1.2 A – Bates –; Laste 0; EB –
1.3 D – Bates –; Laste –; EB 0
1.4 A – Bates –; Laste 0; EB –
1.5 B – Bates – +; Laste 0; EB 0 (10)
2.1 alleenhandelaar
2.2 vennootskap
2.3 beslote korporasie
2.4 privaat maatskappy
2.5 openbare maatskappy

AFDELING B – Finansiële geletterdheid

3.1 Kontantontvangstejoernaal van Palisa Sakedienste vir Maart 2013

Dok. nr.	Dag	Besonderhede	Fol.	Ontleding		Bank		Lopende inkomste		Diverse Rekeninge Bedrag		Diverse Rekeninge Fol.	Diverse Rekeninge Besonderhede
Kwi 31	5	Palisa Marumo				10 000	00			10 000	00		Kapitaal
Kwi 32		Kontant		6 000	00	6 000	00	6 000	00				
Kwi 33	12	Kontant		3 750	00	3 750	00	3 750	00				
Kwi 34	19	Kontant		2 000	00	2 000	00	2 000	00				
Kwi 35	25	Kontant		5 890	00	5 890	00	5 890	00				
BS	31	Robobank		34	00	34	00			34	00		Rente ontvang
						27 674	00	17 640	00	10 034	00		
		6 ÷ 2 = 3		(6 ÷ 2) = 3		(7)		(5)		(3)			(2)

Kontantbetalingsjoernaal van Palisa Sakedienste vir Maart 2013

Dok. nr.	Dag	Besonderhede	Fol.	Bank		Brandstof		Lone		Diverse Rekeninge Bedrag		Diverse Rekeninge Fol.	Diverse Rekeninge Besonderhede
Tj 78	1	Palisa Marumo		1 200	00					1 200	00		Onttrekkings
EFO 7		Sally White		5 000	00			5 000	00				
Tj 79	15	Bawa Motors		670	00	670	00						
Tj 80	24	Kontant		980	00			980	00				
Tj 81	31	Sally White		5 000	00			5 000	00				
EFO 8		Highline Versekering		6 500	00					6 500	00		Versekering
EFO 9		Sutara Rekenmeesters		4 950	00					4 950	00		Rekening-kunde- fooie
Tj 82		Kontant		690	00	690	00						
				24 990	00	1 360	00	10 980	00	12 650	00		
		(8 ÷ 2) = 4		(9)		(3)		(4)		(5)			(4)

© Oxford University Press, Southern Africa 2013

3.2 Onderwyser: Gebruik eie oordeel om rede die leerders word gevra om hul opinie te gee. Tog moet hul opinie ondersteun word deur logiese denke om die punte te kan behaal.

Voorstelle:

- Die inkomste oorskry die uitgawes om rede die eienaar addisionele kapitaal bygevoeg het. √√
- Die bankbalans sou wees R2 684 √√
- Palisa het ook R1 200 geneem vir haar eie gebruik sonder om aan die kontantvloei van die besigheid te dink. √√
- Die salaris was twee keer in een maand betaal en dit kon ’n fout gewees het.√√

(Maks. 6)

AFDELING C – Entrepreneurskap

4.1 Die lewe van die besigheid hang nie af van die lewe van die eienaars nie. √√ Dit beteken dat die besigheid ’n wettige persoon is en al die voordele van ’n wettige persoon geniet.√ √ Indien ’n eienaar sterf, aftree of weggaan, gaan die besigheid voort asof dit nie gebeur het nie. √√ (Maks. 4)

4.2 Gebruik eie oordeel met die leerders se antwoorde. Alhoewel hul vir hul eie opinie gevra is, is die enigeste vorm van eienaar wat pas die van ’n private maatskappy. ’n Beslote korporasie mag nie meer gevorm word nie en ’n openbare maatskappy stel hul te veel bloot aan ander wat beheer kan oorneem.

Kriteria vir assessering:	Punte toekenning	
Inleiding	4	
Verduideliking van ’n vennootskap	6	
Nadele van ’n vennootskap	6	
Beskrywing van ’n private maatskappy	6	
Voordele van ’n private maatskappy	6	
Gevolgtrekking	4	
	32	Maksimum 20

Alhoewel ’n leerder met ’n perfekte antwoord 32 punte kan kry, sal hy of sy slegs 20 behaal. Die leerders moet in opgelei word om ’n 20 punt vraag te beantwoord. Dit impliseer 10 feite uitgeskryf in volsinne = 2 punte. Die leerders moet die vereisde komponetne in die vraag identifiseer en hul feite daarvolgens toeken. Die eksaminator behoort altyd meer punte toeken as wat die maksimum vir die vraag is, om rede die leerders nie weet hoe die eksaminator die punte verdeel het nie. Indien die leerder slegs die helfte van die vraag beantwoord het, moet hulle ook die helfte van die punte behaal.

Totaal: 100 punte

© Oxford University Press, Southern Africa 2013